

Молода Україна

журнал українського демократичного молоді

РІК ВИДАННЯ XXX

ЖОВТЕНЬ — 1980 — OCTOBER

ч. 293



ISSN 0026-9042



НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
130 Pilkington St.
Thorold, Ont. L2V 1B4

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C.
V2A 6X3

В США:

Головний представник
Alex Poszewanyk
5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J. 08525

L. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warners, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

В Австралії:

S. Krywolap,
Box 1586 M.
G. P. O. Adelaide,
S. Australia



МОЛОДА УКРАЇНА

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.

Голова ЦК: В. ПЕДЕНКО

Редакція:

В. Вакуловський, Л. Піцина,
С. Голубенко, Ю. Криволап
В. Родак, А. Лисий, О. По-
шиваник, Л. Павлюк.

Адміністратор З. Корець

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine.
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association ODUM.

in USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: V. PEDENKO
18 Henderson Ave.
Thornhill, Ont., Canada
L3T 2C0

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні 9.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.00 дол.

В Австралії 6.50 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 70 центів

В Англії і Німеччині 7.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 80 центів (америк.)

В усіх інших країнах Європи 6.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 65 центів (америк.)

В усіх країнах Південної Америки 5.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 50 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журнала, за яке заплачено передплату.
За зміну адреси просимо присилати поштові значки або міжнародні купони (International coupons) на суму 25 канадських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову, рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією пресимо слати:

MOLODA UKRAINA,
Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЮМОУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: В. Гришко — За реалізацію місії ОДУМ-у. Промова ген. П. Григоренка в Баунд Бруку. Я. Славутич — Книжки, добре для молоді. Ол. Пошиваник — На кобзарському таборі. А. Юриняк — Струнний ансамбль ОДУМ-у в Чікаго і його платівка. Сторінка Юн. ОДУМ-у.

На обкладинці: Проект Ювілейної емблеми з нагоди 30-ліття ОДУМ-у, що виграв 2-гу нагороду.

Виготовила Марія Критюк з Торонто.

ДО ЧИТАЧІВ "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"

Дорогі Друзі! Наступні три числа журналу присвячуємо ювілейним святкуванням з нагоди 30-ліття Об'єднання Демократичної Української Молоді, які відбулися в осередку Української Православної Церкви США, Бавнд Брук, Нью Джерсі.

Святкування тривали три дні, від 4-го до 6-го липня. Матеріали, які будемо містити, є переважно, з панелю, який відбувся під час Ювілейного З'їзду ОДУМ-у США і Канади. На цьому панелі, під загальною назвою — "Українська діаспора та перспективи існування ОДУМ-у в наступному десятилітті", виступали представники трьох одумівських поколінь, які висловили свої думки з приводу минулого, сучасного і перспектив на майбутнє для діяльності нашої молодечої організації.

До речі, на бенкеті, який відбувся після Ювілейного З'їзду виступив з доповіддю відомий по-борник прав людини і народів, колишній генерал

радянської армії, а тепер Голова Закордонного Представництва Української Гельсінської Групи Петро Григоренко. Його доповідь, як також і доповідь Почесного Голови УРДП доктора В. Гришка та інших подаємо повністю, а доповідь Дмитра Якути надрукуємо українською і англійською мовами.

Публікуючи ці матеріали, ми звертаємося до широких кіл українського громадянства в діаспорі не тільки ознайомитись з ними, а й дати свій відгук з порадами й побажаннями для використання в дальшій праці нашої організації.

Водночас, ставши на порозі нового десятиліття, ОДУМ закликає всі організаційні сили діаспори — політичні, професійні, культурні й освітні, а особливо своїх батьків, активно включитись в допомогові акції для розвитку українських молодечих організацій, а зокрема й особливо ОДУМ-у.

Центральний Комітет ОДУМ-у

Василь ГРИШКО

ЗА РЕАЛІЗАЦІЮ МІСІЇ ОДУМ-У

Доповідь на ювілейному з'їзді ОДУМ-у США й Канади з нагоди 30-річчя ОДУМ-у

Панель: "Українська діасpora та перспективи існування ОДУМ-у в наступному десятиріччі")

1. Пригадка про коріння, суть і призначення ОДУМ-у

Питання про майбутнє ОДУМ-у — це питання про властиву суть і призначення цієї організації серед інших складників тієї спільноти українців у світовому розсіянні, що її ми тепер називаємо "українська діаспора". А це своєю чергою приводить нас до питання про коріння ОДУМ-у. Зрештою, це коріння загальновідоме: воно те саме, з якого відразу ж по Другій світовій війні, в масах нової в той час політичної еміграції з поневоленої російсько-комуністичним тоталітаризмом Великої України, зродилась нова й молода тоді своїм людським складом Українська Революційно-Демократична Партія (УРДП). Саме ця партія, яку очолив також іще досить молодий тоді Іван Багряний, ставши виразницею національно-визвольних, демократичних, прагнень основного масиву української нації, стала творцем також спорідненої в ідейному сенсі масової організації демократичної української молоді поза Україною.

Суть і призначення цієї організації ще перед її народженням, яке сталося 1950 р., досить чітко визначив її, так би мовити, "батько" — І. Багря-

ний. У підписаній одним із його публіцистичних псевдонімів статті "До проблеми української молоді" 1949 р., критикуючи партійницький антидемократизм створеної націоналістами Спілки Української Молоді (СУМ), Багряний писав (підкреслення тут і далі, де інакше не зазначено, мої — В. Г.):

"...Потрібна інша, справжня організація молоді... не партійна, а надпартійна. Соборницька. Демократична. ...Ходить про суть. А суть мусить бути така, щоб ця організація молоді.. виховувала молодь у демократичному дусі, вишколювала національно свідомих, політично і всебічно розвинених, високоморальних і активних громадян" ("Наши позиції", орган ЦК УРДП, ч. 5, 1949, ст. ст. 77, 79).

Як видно з цього, в самому задумі ініціатора майбутнього ОДУМ-у спеціально було підкреслено саме демократичний ідейно-політичний зміст цієї організації молоді, демократичний напрям її національно-виховного й громадянсько-вишколювального завдань, отже — орієнтацію на демократію як концепцію суспільного життя, — не в партійному, але безумовно в політичному, громадянському розумінні. Так само цей демократичний ідейно-політичний елемент підкреслено

й у самій назві ОДУМ-у, де цілком не випадково мовиться не про "демократичне об'єднання", а про "демократичну молодь" у цьому об'єднанні, тобто — про ідейно-політичну якість виховуваної й організованої в ньому української молоді, як джерела резервів української демократії.

Саме в реалізації цього змісту, в забезпеченні української демократії молодим поповненням і молодою зміною, якраз і полягало властиве призначення ОДУМ-у, що таким чином мав бути організацією виховання й вишколу молодих українських демократів. І про це також цілком недвозначно сказано в програмовій доповіді Багряного на 4-му з'їзді УРДП 1955 р., коли новостворений ОДУМ уже існував і успішно розвивався 5 років. Обговорюючи тоді саме справу молодих кадрів української демократії, Багряний казав:

"...На повен зріст стало питання молоді... (питання про) збільшення кадрів української демократії в її боротьбі проти ворогів за демократичну Україну... (про) доплив крові, зrіст резервів української демократії за рахунок молоді. Досі монополь на молодечі організації (на еміграції) мали націоналісти, а в Україні — окупантська КПУ. Ми вирішили стати до змагу з тими й з тими — створити дійсно демократичну ... організацію молоді, як школу політичного й національного виховання української молоді. В наслідок наших старань така організація й постала 1950 р. — Об'єднання Демократичної, Української Молоді (ОДУМ)."

"ОДУМ", — казав далі Багряний, — "мусить бути незалежною демократичною організацією. Наша політика на терені молоді не переслідує мети опартійнення молодечої організації. Але ми також не хочемо, щоб організація демократичної української молоді була ідейним та політичним хаосом... Назва до чогось зобов'язує, вірніше — щось має віdbивати"...

"Ми", — продовжував Багряний, — "будемо тільки раді, і дуже раді, якщо наша віра (в "поступовість революційно-демократичних ідей" та "велику перспективність нашого революційно-демократичного руху") передається і нашій українській молоді. Але... ми це дамо на вибір самій молоді, що в міру свого виросту має ту чи ту віру прийняти... (в умовах) здорового і культурного змагання ідей. При такому стані ми" — казав Багряний, — "абсолютно певні, що організація молоді стане таки дійсно резервом української демократії, джерелом її оновлюючої сили і запорукою її перемоги. Перемоги демократії... (бо) завжди і повсякчас молодь була і завжди й повсякчас молодь мусить бути в передових лавах борців за кращу долю людей. У цім її призначення" ("Наші позиції" ч. 1) 23), 1955, ст. ст. 28-31, 72. В передостанньому реченні підкреслення Багряного).

Ось оці, висловлені Багряним, суть і призначення ОДУМ-у було вкладено в цю організацію її творцями. І, відповідно до цього, на згортовану в ОДУМ-і демократичну українську молодь було покладено життєво важливу місію щодо майбутнього української демократії в тій сфері українського життя, що відбувається поза Україною та називається нині українською діаспорою.

2. Власне обличчя ОДУМ-у на тлі проблем еміграційного та діаспорального періодів його 30-річного минулого

Цілком закономірно, що нині, коли за ОДУМ-ом уже ціле 30-річчя існування й діяльності, а перед ним нове десятиріччя і нові перспективи, обговорення проблем одумівського майбутнього неухильно вимагає відповіді на питання: у якому ж стосунку до визначені на старті в житті суті, призначення та їм відповідної місії був ОДУМ протягом свого минулого 30-річчя? І якою мірою є ще й далі, якщо взагалі є, актуальним цей стосунок перед лицем загальних перспектив наступного десятиріччя?

Щодо минулого 30-річчя, то воно виразно поділяється на дві відмінні одна від одної половини, відповідно до того, чим були ці періоди часу в українському житті поза Україною. Першу половину загально можна назвати *еміграційною*, а другу — *діаспоральною*.

У першій половині, яка тривала до середини 60-их років, суть і призначення ОДУМ-у, як організації виховання, гуртування і гартування молодих українських демократів — не в партійному, але в ідейно-політичному розумінні — здійснювалися досить послідовно й успішно. Саме тому в першій половині свого існування й розвитку, маючи відповідне свої назві власне обличчя, ОДУМ мав також і свою особливу вагу в загальноукраїнському житті цієї еміграції, як складова частина ідейно-політичного табору української демократії в ній. І треба сказати, що якраз активна причетність до життя своєї національної спільноти і чітке ідейно-політичне самовизначення в ньому зумовили той факт, що саме ця перша половина минулого 30-річчя ОДУМ-у була в його доцьогочасній історії найбільш динамічна і яскрава.

Та, звичайно, першоджерелом і підставою динамізму ОДУМ-у в той період було те, що робило тоді взагалі динамічним життя всіх складників української політичної еміграції з часів Другої світової війни, а саме — свідомість історичної місії цієї еміграції в стосунку до поневоленої України. Во визволення України з прямою участю переважно ще молодої тоді еміграції, не кажучи вже про її молодь, було тоді не лише ідеєю-мрією цієї еміграції, а й прямою метою діяльності її політично-активних сил. І хоч у цей період уже відбувалося розселення її осідання на постійно мас цієї еміграції в різних далеких від батьківщини країнах світу, але наявна в цей період так звана "холодна", тобто — ідейно-політична, війна між західно-демократичним і східним тоталітарно-комуністичним таборами державних потуг у світовому маштабі, робило живою й актуальну свідомість визвольної місії цієї еміграції. І саме служіння молоді цієї визвольній місії та забезпечення в ній того демократично-державницького напряму, що його reprezentувала тоді в

еміграції демократична Українська Національна Рада з авангардною ролею в ній УРДП на чолі з Багряним — це було те, що надавало надхнення й динамізму ОДУМові першого та до певного часу ще й другого поколінь. І молоді люди цих двох поколінь (одне більшою, а друге меншою мірою) таки творили собою в тогочасному ОДУМ-і той резерв української демократії, про який говорив Багряний у цитованих уже тут своїх висловлюваннях про ОДУМ.

Інакше становище виникло в другій половині минулого 30-річчя, коли українська еміграція з часів Другої світової війни перестала бути еміграцією, а перетворилася на суму приречених на постійне життя поза Україною людей української національності з громадянською принадлежністю до країн свого оселення, і таким чином створилася українська діаспора.

Початок діаспорального періоду в житті українців поза Україною хронологічно був зафіксований датою організаційного оформлення української діаспори першим Світовим Конгресом Вільних Українців 1967 р. І цей початок збігся з кінцем періоду "холодної війни" в міжнародно-політичному житті та з початком так званого "мирного співіснування" між західно-демократичним та східнім тоталітарно-комуністичним таборами державних потуг. Цим фактично було зведено на нівець великих сподівань української політичної еміграції та на довгий час деактуалізовано реальність її визвольної місії в стосунку до України. А це внесло в проблему переходу від еміграційної до діаспоральної концепції українського життя поза Україною елемент кризи, яка ускладнила й без того кризовий характер переходного періоду, що розтягся аж до кінця 70-их років.

Зокрема ж у цей період постало питання про те, як поєднати морально-політичний обов'язок українців в діаспорі супроти своєї нації на батьківщині з таким же обов'язком супроти країн своєї громадянської принадлежності. І це питання стало особливо актуальним для вирослих та вже й народжених поза Україною молодих людей української національності, для яких країни їхнього громадянства стали фактично їхніми батьківщиною. Звичайно, це вимагало перебудови попередніх еміграційних форм організованого українського життя й оновлення їхнього змісту.

А в зв'язку з цим переходовий період став періодом шукань, дискусій і конфліктів на тлі природного зіткнення консервативних і поступових сил і тенденцій. Наслідком цього в кризовому стані опинились усі політичні середовища української діаспори, і цей стан виявився особливо тяжким для демократичної частини цих середовищ, об'єднаних в УНРаді. Як відомо, УНРада в цей кризовий період не витримала проби невід'ємної від демократії вільної дискусії і через це втратила характер демократично-державницької інституції. Безперечно, цей факт спричинив велике ускладнення кризових процесів у всіх складових партіях УНРади, у тому числі і в УРДП. А з цим пов'язане послаблення УРДП. звичайно, негативно відбилося і на розвитку ОДУМ-у в цей період.

КОНКУРС

Щоб заохотити одумівську молодь писати до свого журнала оповідання, статті, поезію, проголошуємо конкурс на найкраще написані твори українською мовою. З цією метою, в 30-ліття ОДУМ-у п. Федір Бойко дарував такі нагороди:

ПЕРША	— 400 дол.
ДРУГА	— 300 дол.
ТРЕТЬЯ	— 200 дол.
ЧЕТВЕРТА	— 100 дол.

Жюрі робитиме рішення про належний мистецький рівень і загальну вартість поданих на конкурс творів.

Твори мають бути надіслані на адресу журнала "Молода Україна" до 31 грудня 1980 року під псевдонімом, а прізвища з псевдонімом мають бути подані в окремім запечатанім конверті.

Центральний Комітет ОДУМ-у

Вплив кризової атмосфери цього переходового періоду набув особливого значення для ОДУМ-у зокрема ще й у зв'язку з тим, що в цей же час до голосу в ОДУМ-і почало приходити покоління народженої вже поза Україною молоді, що виростала в атмосфері відомого конфлікту покоління у країнах їхнього народження. Це знайшло свій вияв у щодалі більш помітному втіканні молодшої одумівської молоді від політичної за свою суттю проблематики українського національного життя в діаспорі. Фактично ж це означало втікання від реальності життя взагалі в нереальний так званий "аполітизм" чи "невтраналізм", а по суті — дефективний пасивізм.

Звичайно, в цей період ОДУМ і далі досить добре виконував своє найперше завдання — збереження згуртованої в ньому молоді передусім у свідомості своєї української національності. Але це завдання виконувалося переважно на елементарному рівні виховної праці в межах молодших вікових груп неповнолітнього віку. Коли ж ідеться про повнолітню молодь ОДУМ-у, то навіть і першочергова справа втримання цих молодих людей в орбіті українського національного життя виявилася складнішою, ніж на це була спроможна своїми засобами організація. Адже національне життя для цієї групи невід'ємне від суспільно-політичного, бо ж ідеться про молодь того віку, у якому вона в країнах свого громадянства має вже всі повнозначні громадянські права й обов'язки. отже — мусить бути й політично активною. Цим самим вона повинна була бути не лише повнозначним складником громадянського життя також своїх українських спільнот у цих країнах, а й бути передовим активом у ньому,

Нові закони означають кращу охорону

Порушування меж є коштовне... для фармерів і для нас

Онтаріо є одною із щасливих провінцій. Тут ми маємо таку різноманітність терену, що можемо втішатись різного роду активностями на свіжому повітрі.

У нас є багато землі для кожного, однак деякі люди постійно допускаються порушування приватної власності.

Щоб охоронити фармерів і інших власників реальної посільності, важне нове законодавство зміцнило право проти порушування меж.

Тепер порушники меж можуть бути покарані аж до висоти \$1000 і можуть бути примушенні заплатити за шкоди ними спричинені. Навіть у відсутності знаків, що забороняють порушування меж, вступ до городів, садів, виноградників, на оброблювану землю, огорожені поля і посівська є заборонений.

Вступ на іншого роду землі позначений червоними позначками на воротях, деревах чи огорожах, заборонений. Жовті позначки остерігають, що тільки певні активності можуть бути дозволені. На вас

тяжить відповідальність довідатись, які це активності.

Коли ви розважаєтесь на свіжому повітрі, будьте впевнені, що ви не порушуєте ці нові

закони. Ваша співпраця буде гарантією, що Онтаріо продовжуватиме забезпечувати нас усіх багатством приємних розваг у сільських місцевостях.

За точними подробицями шукайте в цьому безплатному памфлеті. Його можна придбати в багатьох супермаркетах і крамницях алкогольних напітків, або напишіть до Communications Branch Ministry of the Attorney General, 18 King Street East, Toronto M5C 1C5



Ontario

Ministry of the
Attorney General
R. Roy McMurtry
Minister
William Davis, Premier

зокрема ж — і в політичній сфері цього життя. На жаль, протягом переходового періоду становлення української діаспори в ОДУМ-і якось немов би стали забуватися коріння та суть і призначення цієї організації саме демократичної української молоді.

Річ у тім, що на базі хибного розуміння непартийності, як нібито непричетності до ідейно-політичного життя взагалі, більшість згуртованої в ОДУМ-і молоді категорії громадян найбільш активного віку фактично виключила себе з ідейно-політичної сфери організованого українського життя в діаспорі. Зокрема ж ця молодь не лише втратила свій зв'язок з тим ідейно-політичним середовищем української демократії, що породило ОДУМ, але стала навіть не то соромитись, не то боятися своєї, зрештою, формально зафіксованої, програмово-статутової причетності саме до демократичного напряму політичної думки і дії, що підкреслено й у самій назві ОДУМ-у. І таким чином ця молодь поволі стала втрачати й свій фактичний стосунок до цієї назви.

Саме в процесі такої втрати свого ідейно-політичного обличчя прийшов тепер ОДУМ до початку свого четвертого десятиріччя. І тому саме тепер, коли йдеться про перспективи ОДУМ-у в цьому наступному десятиріччі, постає питання: чи тенденція деполітизації організованого життя молоді в ОДУМ-і відповідає тим реальним обставинам і вимогам життя української діаспори, перед якими вона стоїть та перед лицем свого майбутнього взагалі? І які саме вимоги ставить зокрема перед ОДУМ-ом це наступне десятиріччя його майбутнього?

3. Українська діасpora, українська політика, українська демократія і проблема молодої зміни

Передусім мусимо визначити саму суть української діаспори в її стосунку до тих вимог, що стоять у наступних 80-их роках перед українською нацією взагалі, а це значить, — визначити стосунок діаспори до батьківщини української нації. У зв'язку ж із цим мусимо пригадати, що саме поняття "діасpora" в первісному своєму значенні було окресленням розсіяного по всьому світі єврейства (чи "жидівства", як дехто воліє це називати) після втрати ним своєї державності в Ізраїлі. Зокрема ж у поняття єврейської діаспори ввійшла також ідея збереження в країнах їхнього громадянства інтегрованих у них мас єврейської національності на базі віри їхніх ізраїльських предків. І ця віра фактично стала національною ідеологією єврейства в діаспорі, а центральною в ній — ідея служіння єврейським національним ін-

тересам в умовах громадянства будь-якої країни. Згодом це знайшло своє конкретно-політичне втілення в сіоністичній ідеї відновлення, а потім утримання і забезпечення підтримкою країн єврейського розселення державності Ізраїлю.

Аналогічними до цього, хоч і відмінними за своїми національними специфіками, стали й такі явища національних діаспор, як найбільш відомі нам ірландська й польська діаспори. А за взірцем цих останніх (але так само, як і вони, за єврейським прикладом) виникла й ще зовсім нова — українська діасpora, на базі еволюції й синтези давнішої — економічної та новішої — політичної еміграцій із України.

Українська діасpora, як концепція українського життя поза Україною, в своїй основі має, власне, ідею збереження в масах людей української національності в світовому розсіянні свідомості спільноти своїх українських інтересів. При чому — в діаспоральній концепції українського життя йдеться про українські інтереси в двох головних аспектах. З одного боку — це інтереси українців, як громадян країн свого постійного оселення чи народження, де, за умов конечної інтеграції в життя різнонаціонального за своїм походженням населення цих країн, українці мусять організовано захищати й забезпечувати спеціальні культурні й політичні інтереси своєї національної групи. А з другого боку — це інтереси українців, як вихідців із батьківщини своєї нації, супроти якої вони мають свій національний обов'язок, а саме: шляхом організованого впливу на політику цих країн, відповідно впливати й на стосовні до долі своєї національної батьківщини політичні сили й тенденції в зовнішньому світі.

Саме в цих двох аспектах остаточно окреслилась репрезентована тепер Світовим Конгресом Вільних Українців діаспоральна концепція українського життя поза Україною. І, як бачимо, в обидвох цих аспектах так чи інакше найсуттєвішим залишається таки елемент *політичний*.

Засадничою відмінністю від еміграційної в діаспоральній концепції українського життя поза Україною є те, що в ній мається на увазі органічне включення українців у громадянське життя країн їхньої громадянської принадлежності і таким чином — активна участь у *політичному* житті цих країн. А це вимагає відповідної організованості українців у політично дієздатних формах своїх національних спільнот у цих країнах. А також об'єднання їх у такій структурі надрядної щодо них збірної спільноти українців у діаспорі, яка була б спроможна відігравати ролю важливого чинника *української світової політики* в стосунку до батьківщини української нації.

Життя української діаспори в наступному десятиріччі вимагатиме від українців у країнах їхнього громадянства не тільки продовження їхньої політичної активності, але й посилення цієї активності та удосконалення її форм і засобів. І цілком природно, що ця вимога життя найперше стосується саме повнолітньої віком і повноправної за своїм громадянським станом молоді старших річників усіх українських молодечих органі-

**ЧИ ВАШІ ДІТИ та діти Ваших друзів
є членами ОДУМ-у?**

заций у діаспорі, в тому числі зокрема й ОДУМ-у. Річ бо в тім, що саме тепер, у 80-их роках, прийшов час, так би мовити, громадянського "іспиту зрілости" якраз тих молодих українських людей, які є вже українцями діаспоральної формациї. А це значить — прийшов час їм стати не лише активним, але й ініціативним, повновідповідальним чинником самого формування того нового обличчя, характеру й стилю українського політичного життя в діаспорі, якого вимагає майбутнє. А це майбутнє є вже сучасним сьогодні.

І коли сьогодні українське життя в діаспорі є ще невідповідним чи не досить відповідним, а тому слабим і відсталим на тлі тих нових вимог, які ставить перед ним сучасний історичний період, то воно є таким зокрема тому, що в нього ще й досі не включилися, як то кажуть "на повну пару", і не взяли ініціативу в свої руки молоді українці діаспоральної формациї.

І треба сказати, що, мабуть, чи не головною причиною слабості й відсталості українського політичного життя в діаспорі є той факт, що в ньому змаліла й постаріла якраз його демократична, поступова течія. Наслідком цього дійшло до такої аномалії, що в той час, коли абсолютна більшість українців у діаспорі є громадянами саме демократичних країн та сповідує ідею демократії, — в цей самий час організоване життя українців у цих країнах та в діаспорі взагалі відбувається в атмосфері неспівмірної переваги в ньому авторитарно-консервативних політичних сил і тенденцій. Тому саме в демократичному секторі українських політичних сил у діаспорі найконечнішою потребою часу є ініціатива й творча активність нових, свіжих людей демократичних переконань, які мали б досі вирости в ОДУМ-і.

4. Демократичний напрям самовизвольного руху в Україні, Український Демократичний Рух у діаспорі та вимога часу щодо молоді

Та справа не тільки в тому, що наявний тепер стан української демократії в діаспорі не відповідає і навіть суперечить домінуючій ролі демократичних сил і самим демократичним зasadам суспільного життя в країнах громадянської принадливості українців діаспори. Справа також у тому, що це не відповідає й суперечить тому розвиткові українського самовизвольного руху на батьківщині української нації, що популярно називається дисидентським рухом. За своєю суттю — це рух за реалізацію належних українцям на їхній батьківщині людських і національних прав — це національний український демократичний рух. І це засвідчено тим незаперечним фактом, що починаючи від самовизвольної програми Левка Лук'яненка 1960 р. до програми, створеної Миколою Руденком Української Гельсінкської Групи в 70-их роках, саме демократичний напрям є головним і провідним у самовизвольному русі сучасної України. Таким він продовжує існувати й діяти в Україні нині, і таким він репрезентований уже й серед українців у діаспорі — в особах

його представництва на чолі з ген. Петром Григоренком.

Власне — наявність в українській діаспорі представників самовизвольного руху з батьківщиною української нації та факт переваги й провідної ролі в ньому та серед його представників у діаспорі саме демократичного напряму — це те, що якраз тепер, на початку декади 80-их років, вносить новий, свіжий подих того живлющого "вітру з України", який безумовно відновлює і мусить відродити в новій формі та з оновленим змістом загублений у переходовий період від еміграційної до діаспоральної концепції, дух місійності в українському житті поза Україною. Звичайно, для українців діаспори, закорінених, вирошлих і народжених у країнах їхнього теперішнього громадянства, це вже не може бути визвольна місія в попередньому розумінні безпосередньої участі у вітчизняній визвольній боротьбі, а тільки допомогова місія — в розумінні допоміжних акцій у країнах свого громадянства для підтримання й підсилення ЛЮДЕЙ та ІДЕЙ самовизвольного руху на батьківщині української нації.

Але ця місія не менш, а може й більш, важлива й шляхетно-ідеалістична, ніж та, якою жила українська політична еміграція в перший повоєнний та "холодно-воєнний" період свого активного життя. Але саме готовість і здібність виконувати цю допомогову місію допоможе бути в стані моральної готовності й здібності переключитися при потребі на будь-яку форму місійного служіння своєї нації.

Саме тому, що в актуальній тепер та вближчому майбутньому допомоговій місії українців головним у допоміжній акції в країнах їхнього громадянства є підтримка й підсилення людей та ідей самовизвольного руху на батьківщині української нації, то в так зрозумілій місії має своє особливе значення саме ідейно-політичний аспект цієї місії. І тут зокрема виникають особливі завдання перед демократичним сектором українського життя в діаспорі щодо підтримки й підсилення саме демократичного ідейно-політичного напряму в українському самовизвольному русі. А це вимагає змінення, ширшого розвитку й ОНОВЛЕННЯ за рахунок людей молодших поколінь ідейно-політичних сил демократичного напрямку серед українців діаспори та відповідної ПЕРЕБУДОВИ самих форм їхньої діяльності.

У цьому пляні ще протягом 70-их років зроблено важливий крок уперед, а саме: створено нову, саме до діаспоральної концепції українського життя достосовану, формaciю для спільної політичної праці всіх українських демократів — парт-

**ПРИЄДНАЙТЕ хоч Одного
передплатника для
“Молодої України”!**

тійних і безпартійних, старіших і молодших — Український Демократичний Рух (УДР), співтворцем якого, разом з іншими демократичними середовищами, стала зокрема УРДП. Маючи за свою програмову мету переступлення через партійний поділ сил української демократії, УДР за своїм задумом є ширшою формою організованої активності українців демократичних переконань у діаспорі.

Цілком природно, що в цей час життєво конечної потреби оновлення й активізації української демократії в діаспорі, неминуче постає питання: яке ж місце і яка роль в цьому припадає також ОДУМ-ові, як об'єднанню саме демократичної української молоді?

5. Активна причетність до українського демократичного руху в діаспорі — ключ до майбутнього ОДУМ-у в наступному десятиріччі

Безперечно, головним і незмінним завданням ОДУМ-у, як і всіх організацій української молоді в діаспорі, залишається виховна праця в пляні збереження й плекання свідомості самої української національності цієї молоді та її морального обов'язку супроти української нації на її батьківщині. Ба більше: в час, коли українська нація на своїй батьківщині є не лише поневолена чужою її тоталітарною владою, але й саме її існування загрожене тотальною денационалізацією через росіянізацію — в цей час виховна праця в пляні збереження й плекання української національної свідомості в діаспорі набуває особливого, життєво важливого для українців значення. Але національно-виховна праця не може бути відірваною від ПОЛІТИЧНОЇ за свою суттю проблематики як самого життя української нації на її батьківщині, так і стосовної до неї та за свою суттю також ПОЛІТИЧНОЇ проблематики життя людей української національності в країнах громадянської принадлежності українців діаспори. (Тим часом політичне життя в цих країнах, як і в сучасному світі взагалі, в ідейному розумінні є конкретизоване поділом двома полюсами — демократичним і авторитарно-тоталітаристичним, поступовим і консервативним, з різними партійними відмінами в межах цього основного, принципового поділу.)

Таким чином сама реальність українського життя в діаспорі, як і взагалі реальність життя всіх організованих спільнот у сучасному світі, неминуче ставить перед кожною складовою частиною своєї спільноти питання про таку чи інакшу причетність до певної сторони в ідейно-політичному житті цієї спільноти.

Українська спільнота в діаспорі складається з громадян переважно демократичних країн, у яких політичне життя побудоване саме на засадах організованого змагання та конструктивної співпраці в основному двох партійних таборів, що, відповідно до традиційно-історичного двоподілу в кожній із цих країн, оформлені по різному: як демократичний і республіканський в Америці, як

КУРІНЬ УЛАДУ ПЛАСТУНІВ СЕНЬЙОРІВ "ВЕРХОВИНКИ"

пр о г о л о ш у є

КОНКУРС ЛІТЕРАТУРНОГО ФОНДУ СВ. П. ЛЕСІ ДЗЯДІВ-КУЛЬЧИЦЬКОЇ

на літературну творчість у поезії і літературній прозі.

I. нагорода 150.00 дол.

II. " 80.00 дол.

III. " 50.00 дол.

Участь у конкурсі можуть брати члени юнацтва молодечих організацій Пласти, СУМ-у і ОДУМ-у в усіх країнах поселення.

Твори прошу надсилати під псевдонімом, а прізвище з псевдонімом подати в окремім запечатанім конверті. Слати на адресу:

PLAST — WERCHOWYNKY
140 Second Avenue
New York, N. Y. 10003, USA

Реченець конкурсу: 1 січня 1981 року.

ліберальний і консервативний у Канаді, як лейбористський (соціалістичний) і консервативний в Англії та подібний в Австралії тощо. Тому українці в діаспорі мусили б також організувати своє політичне життя на засадах такого ж найбільш доцільного двоподілу. Зрештою, фактичний двоподіл політичних сил української діаспори також традиційно-історично склався в основному з двох партійних таборів: демократичного поступового та націоналістичного консервативного, включаючи з одного боку також ліберально-соціалістичні, а з другого — авторитаристичні течії. Оскільки ж ці обидва табори в суті своїх ідейних позицій фактично однаково заперечують комуністичний та інший тоталітаризм (бо ж авторитаризм, як відомо, не тотожний з тоталітаризмом), то такий політичний двоподіл в українському житті в діаспорі не означає антагоністичних протилежностей та протиставність їх у взаємній боротьбі, а навпаки — за зразком політичного життя країн громадянства українців у діаспорі, мусить бути організованим змаганням і конструктивною співпрацею. Саме це якраз і є програмовою метою тієї новоствореної діаспоральної формою української демократії, що називається Український Демократичний Рух (УДР).

І коли сьогодні ми говоримо про майбутнє ОДУМ-у, про перспективи ОДУМ-у в наступ-

ному десятиріччі — на тлі загальних перспектив українського життя в діаспорі, то ми неминуче мусимо ствердити передусім той факт, що взагалі це об'єднання демократичної української молоді має майбутнє лише як постійно відповідна своїй назві організація саме ДЕМОКРАТИЧНОЇ, за своїм ідеально-політичним обличчям, української молоді. Втрата цієї ідеально-політичної ознаки прирікає цю організацію на занепад. Бо незалежно від будь-чийого бажання, бути об'єднанням просто української молоді ця організація, третя між Пластом і СУМ-ом, однак не зможе. І тому має до вибору лише дві можливості: або розчинитися в названих двох інших організаціях, які є кожна по-своєму ідеологічно досить чітко окресленими організаціями (одна — на ґрунті традиційно західноукраїнської версії інтернаціонального скавтизму, а друга — на ґрунті емігрантської версії авторитарно-консервативного націоналізму); або ж самій ідеологічно чітко сформизначитися на ґрунті загальноукраїнської демократично-державницької ідеї. А це означає віднайдення свого коріння, від якого ОДУМ зродився і яке визначило його суть і його призначення.

Коли ж ідеться конкретно про призначення ОДУМ-у в житті української спільноти в діаспорі, то це призначення в основних своїх засадах фактично те саме, що його сформульовано Багрянім у цитованих на початку цієї доповіді його програмових виступах на цю тему перед народженням і в час найбільш інтенсивного розвитку й динамічної праці ОДУМ-у першої половини його 30-річчя. Як і тоді, це має бути НЕПАРТИЙНА, але й НЕ АПОЛІТИЧНА, не безлика в ідеально-політичному сенсі, організація НАЦІОНАЛЬНОГО виховання української молоді в ДЕМОКРАТИЧНОМУ ідеально-політичному напрямі; організація гуртування і гартування молодих українських демократів, резервів української демократії, активних учасників українського політичного життя по боці демократичних сил у ньому. Але, відмінно від виховання в прямому, шкільному розумінні виховання НЕповнолітньої молоді, від Юного ОДУМ-у починаючи, — виховання ПОВНОЛІТНЬОЇ, дорослої й старшої молоді в ОДУМ-і — це також САМОвиховання ГРОМАДЯН у практичній діяльності своєї організації на тих самих відтінках праці, на яких відбувається діяльність українських демократичних політичних середовищ.

Конкретно ж у період, про який тут іде мова, це означає співучасть у діяльності Українського Демократичного Руху (УДР). Зрештою, старші річники дорослої молоді ОДУМ-у, більш-менш від 25-річного до 35-річного віку включно (і, самозрозуміло, старші одумівці, зокрема — одумівські виховники) — це молоді громадяни, які в індивідуальному порядку можуть бути (і добре, щоб були) самі принадлежні до демократичних політичних середовищ за власним вибором; а в кожному разі вони мусили б належати до УДР, що статутово має сектор безпартійних демократів та передбачає також спеціальну секцію молодих демократів у своїх межах. Оскільки ж осередками

праці УДР на місцях є українські демократичні клуби (чи інакше — клуби УДР), то членство й активна праця в цих клубах, у їх розбудові тощо, має бути обов'язком кожного одумівця дорослого віку. Саме з урахуванням цього й достосуванням до цього мусить бути побудована трохступнева структура ОДУМ-у, відповідна до трьох вікових груп об'єднаної в ньому молоді з відповідно до кожного ступеня достосованими формами й змістом діяльності ОДУМ-у. При чому — тон і напрям цієї діяльності має завдавати саме старше, безпосередньо причетне до діяльності УДР, членство ОДУМ-у, як відповідальний за це (її статутово в цій функції визначений) актив і справжній авангард цієї організації.

Так у підсумку можна, порядком висновків щодо перспектив майбутнього ОДУМ-у в наступному десятиріччі, пригадати часто вживану в стосунку до суспільних формаций тезу про те, що ключі до майбутнього сковані в минулому — в тому розумінні, що там закладені ті первісно динамічні сили, якими від народження визначено суть і призначення даної формациї. Це стосується й ОДУМ-у, суть і призначення якого визначено при його народженні творцями ОДУМ-у в самій його назві. А назва ця, за словами Івана Багряного, що був духовим батьком цієї організації, "до чогось зобов'язує". Гридцять років тому ОДУМ стартував у житті як організація демократичної української молоді і, як така, ця організація в своєму минулому була найбільш динамічною саме тоді, коли найбільш яскравим було її ідеально-політичне обличчя. І саме в творчому наснаженні динамізмом стартової ідеї ОДУМ-у лежить і його майбутнє.

(Повний текст цієї доповіді був надрукований у газеті "Українські вісті" за серпень 1980 р. — Ред.

Увага!

КУПУЙТЕ ЗБІРКУ ПОЕЗІЙ

МИХАЙЛА СИТНИКА

ЦВІТ ПАПОРОТІ

Крім поезій, до збірки входять: стаття про творчість поета М. Вірного і бібліографія творів поета, складена інж. І. Лучковим.

Ціна книжки у твердій обкладинці \$6.50, у звичайній — \$5.00.

Замовлення з належною сумою слати на адресу:

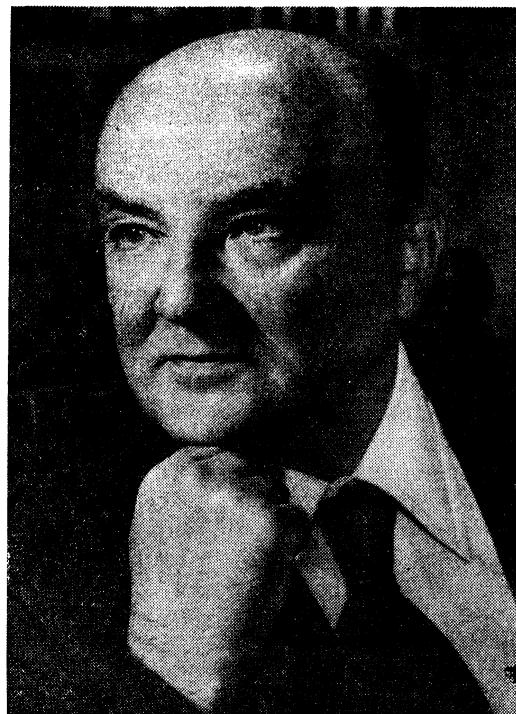
Mr. H. KALMAN
376 Green Lane
Ewing, N. J. 08638, USA

ВАСИЛЬ ГРИШКО – ОСНОВНІ БІОГРАФІЧНІ ДАНІ

Народився 1914 р. в Україні, де в м. Яготині на Полтавщині (тепер Київської області) жив до юнацького віку та здобув загальношкільну освіту. На 16-му році життя (1929 р.) був ув'язнений, як активний учасник гуртка шкільної молоді — за звинуваченням у приналежності до підпільної Спілки Української Молоді (СУМ), і в травні 1930 р., як неповнолітній, був засуджений на 3 роки так званого "умовного" (тобто — без тюремної ізоляції) позбавлення волі (що означало перебування під наглядом секретної політичної поліції — ГПУ, а потім НКВД). З 1930 р. працював робітником на будівництві Харківського Тракторного Заводу (ХТЗ), а потім учився в школі фабрично-заводського учеництва (ФЗУ) цього заводу, де працював до кінця 1933 р. По закінченні трирічного терміну "умовного" позбавлення волі, з осені 1932 р. почав учитися — спочатку на вечірньому курсі Інституту журналістики в Харкові, а потім (у 1933-1935 рр.) у Харківському та від 1935-го року далі в Київському університетах на літературному факультеті. Ще перед цим почав також літературно-творчу діяльність, опублікувавши в журналі "Молодняк" повість "Один з таких" (1931), а потім книжку з двох повістей під назвою "Стик" (1933).

Восени 1936 р. був удруге заарештований у числі студентів харківського та київського університетів, звинувачених у "націоналістичній діяльності", а на початку 1937 р. засуджений, "як колишній учасник підпільної діяльності СВУ-СУМ", уже не "умовно", а звичайним способом — на 3 роки ув'язнення вдалеких таборах притискової праці та один рік поразки в громадянських правах після відбуття ув'язнення. Цей термін ув'язнення відбував у відомих своєю суворістю Колимських концтаборах у північно-східній частині Сибіру — на добуванні золота в умовах вічної мерзлоти.

Після відбуття цього ув'язнення та звільнення 1940 р. повернувся в Україну, де напередодні німецько-советської війни працював учителем середньої школи в Полтаві. Під час німецької окупації брав активну участь в українському національно-культурному та національно-політичному житті, як журналіст і учасник підпільного національного руху. Від кінця війни 1945 р. жив у Німеччині та працював як журналіст в українській пресі, зокрема — в газеті "Українська трибуна" до 1948 р. та в газеті "Українські вісті" від кінця 1948 р. В цей самий час був активним в українському політичному житті: до середини 1948 р. як працівник керівного центру Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів (ЗЧ ОУН), а від кінця 1948 р. в Українській Революційно-Демократичній Партиї (УРДП), в якій від 1949 р. став керівником ідеологічного відділу ЦК. У Німеччині був також співучасником творення, а потім членом ЦК Спілки Української Молоді (СУМ).



Василь Іванович Гришко

Переїхавши до Америки, від початку 1950 р. продовжував тут активну громадсько-політичну діяльність, як співзасновник, а потім голова Демократичного Об'єднання Репресованих Українців із СРСР (ДОБРУС), а також брав участь у створенні ОДУМ-у. Як журналіст і публіцист, автор цілого ряду книжкових публікацій, значну увагу в 50-их роках присвятив проблемам української молоді підсоветських поколінь у таких публікаціях, як "Народжені бурею" (1950), "Україна сьогодні і ми" (видана видавництвом "Молода Україна" 1954 р.) та "Молода Україна пореволюційного сорокаліття" (1958). Основна тематика інших численних публікацій цього часу — національно-політичний аспект українського життя на батьківщині та питання українсько-російських взаємин, а головні книжкові публікації цього циклу такі: "Дві російські акції — одна українська відсіч" (1951), "Анти-СССР" (1952), "Малоукраїнське східництво" (1953) та видана Українським Конгресовим Комітетом Америки англійською мовою книга "Досвід з Росією" (1956).

У рр. 1954-1955 був головним редактором газети "Український Прометей", а від 1955-го до кінця 50-их років працював викладачем української мови в Американській Військовій Школі Мов у Монтереї (Каліфорнія). Від кінця 50-их до середини 60-их років студіював у Каліфорнійському університеті в Берклі, а потім у Вашингтонському університеті в Сієтлі, де протягом усіх 60-их років також працював як слов'янський бібліограф, а завершивши там славістичні студії, здобув науковий ступінь доктора філософії в ді-

ПРОМОВА ГЕН. ПЕТРА ГРИГОРЕНКА

на ювілейному бенкеті ОДУМ-у в Баунд Бруку 5-го липня 1980 р.

Мені на тему моого викладу дали таке: "Завдання української молоді в діяспорі у світлі сучасних подій в Україні". Я хочу тему трошки змінити. Я буду говорити про завдання української молоді в діяспорі у світлі світових подій.

Україна — це велика нація. Вона не одна, а саме головне, що зараз вона є колонія советської імперії і одні події в Україні не можуть наші завдання уточнити. Наші завдання визначають ширші обставини, і про них я хочу сказати. Перше, я хочу вам сказати, яке сучасне становище в світі, яке має великий вплив на українські справи й тим більше на справи наші, українців діяспори. Обставини світові тепер можна визначити, як наступ комунізму у світі. Коли ми візьмемо п'ять останніх років, то ми з вами побачимо такі події: захід відступає, віддає свої позиції одну за другою, а комунізм просувається.

Часто, коли я виступаю, мене питаюти: "Як думаете, третя світова війна — скоро буде?" Я відповідаю: "третя світова війна є, вона йде, але вона йде, не як загальна війна, а як така плавуюча війна, коли захоплюють то там, то там. Я назуву оці останні захоплення: це Ангола, Етіопія, Південний Ємен, Південний В'єтнам, Лаос, Камбоджа, і нарешті, Афганістан. А на черві — Сан Сальвадор, Нікарагуа, та ї ще можна дещо назвати — на південнозахідну Африку роззвялено рота та, дякуючи Богові, Південно-африканська Республіка поки що дає відсіч.

Одночасно йшло зростання переваги советських збройних сил, чисельно, і в озброєнні. Тепер фактично, Америка, яка мала перевагу майже в усіх ділянках до детанту, тепер має перевагу лише в

атомовій ядерній зброї стратегічного значення, і то — невелику. По всій конвенційній зброї перевагу дуже велику має Советський Союз. Наприклад: танків в Європі советських є 20,000, а НАТО має 7.000. Те саме, не буду перераховувати, і в артилерії. В чисельності збройних сил, за період детанту, тобто розрядки напруження, Советський Союз збільшив свої збройні сили кількістю на один мільйон чоловік, з трьох мільйонів чоловік до чотирьох. А Америка рознапрягалась, теж на один один мільйон, не збільшила, а зменшила, з трьох мільйонів до двох мільйонів. За цей же час Советський Союз збільшував свою флоту. Тепер советські підводні човни бороздяють усі океани.

Советський Союз провадить політику порушення стійкості, вносить непорядки, розворушує всякі невдоволення в різних районах, призводить до соціальних зрушень і потім втручається своїми силами. Найбільше просування Советів є в країні навколо Близького Сходу. Двічі за останні роки Советський Союз ставив Об'єднані Штати наче у безвихідне становище. Перший раз — це нагадайте нараду в Кемп Дейвиді — Садата, Бенгіна і Картера. На близькому Сході склалася ситуація війни, завдяки проїздкам представників Советського Союзу. Там повинна була розгорнутись війна. Але зусиллям згаданих трьох людей, а головним чином Картера, цю загрозу негайній війни було ліквідовано. Советський Союз намагається поставити США в таке становище, щоб Америка почала воювати без Советського Союзу, а потім туди влізе і Советський Союз. Те все розрядилося. Друге — це пів року тому пройшло,

лянці слов'янської філології. В цей же час публікував літературно-критичні статті в збірниках "СЛОВО", а в книжковій формі — полемічні памфлети, спрямовані проти советської фальшивої пропаганди — "Хто з ким і проти кого" та інші. Значнішою книжковою публікацією цього часу була аналітична розвідка про національне народовбивство в Українській РСР 30-их років — "Москва слъзам не віритъ" (1963).

Обраний 5-им з'їздом УРДП (1967 р.) на голову цієї партії, був особливо діяльний у творчій праці в ділянці розроблення ідеологічно-програмового змісту українського революційно-демократичного руху, як автор і редактор присвячених цьому книжкових публікацій — "Третя сила, третій шлях, третя революція" (1970), "Хто, що та як" (1971) та "Час на перегляд і час на зміни" (1975), а також ряду політично-аналітичних доповідей і статей у збірниках Конгресу Української Вільної Політичної Думки (1971-1976) то-

що. Одночасно з цим від 1969 р. до кінця 70-их років був постійним політичним коментатором українського відділу Радіо Свобода, маючи через свої радіопересилання на Україну безпосередній духовий контакт з українським життям та зокрема — з українським дисидентським рухом в СРСР.

Останні роки, залишаючись почесним головою УРДП, зосередився головним чином на праці в ділянці суспільно-політичної публіцистики, друкуючи свої більші статті й розвідки переважно в журналах "Нові дні" та "Сучасність". Остання книжкова публікація до 80-их років — "Український Голокост, 1933" (1979). Від початку 60-их років — член Об'єднання українських письменників в екзилі "Слово", а від середини сімдесятих років — член-кореспондент Української Вільної Академії Наук та Інтернаціонального ПЕН Клубу в Америці.



Генерал Петро Григоренко промовляє на бенкеті

можна б сказати, коли на Близькому сході знову склалась та обставина війни, а саме — захоплення американських заложників. Треба сказати, що й тут великий розум, а головне мабуть велику чесність і велику стійкість проявив Картер, і завдяки тому, війни знову не було, а Советський Союз твердо на ней розраховував, і тому поліз в Афганістан.

Советський Союз тепер намагається захопити, робить все, щоб оточити, захопити енергійні джерела, нафту, на Близькому сході. Це йому потрібно у зв'язку з кризою власної енергії і в зв'язку з тим, що він хоче, захопивши ці джерела, схватити західний світ за горло. Я тут мимоходом скажу, що у зв'язку з Близьким сходом, мені дуже тяжко дивитися на передвиборчу боротьбу в США — що буде, як, не дай Бог, Кеннеді стане президентом. Тоді вже Советському Союзові можна буде не воювати...

Я вам сказав, як виглядає ситуація в світі. А тепер, що ж твориться в самому Советському Союзі? Там посилились репресії — дуже посилились репресії. І всі ті репресії прийняли особливо огидний характер. Кажуть, нема політичних, ну є окремі — нема політичних в'язнів, що то все карні злочини, але все ж таки, коли арештують за антисоветську пропаганду, то тут трудно сказати, що це карний злочин. Коли за націоналістичний виступ, то також трудно сказати, що це карний. Так тепер дійсно карні дають. Ви читаєте українську пресу, там добре сповіщається і ви бачите останні тільки явища: суд над Чорноволом, за гвалтування. Це треба знати Чорновола, щоб тільки придумати таке на нього. І не дивно, що Чорновол голодує ще до сьогоднішнього дня, протестуючи. Його життя в небезпеці тепер. Це дуже лагідна, добра, але тверда людина, і йому придумали, нову кару там у Якутії і знайшли спосіб. Те ж саме в Україні зробили з Горбальом. Йому також придумали гвалтування. Сподобався українським кагебістам цей злочин. Але придумують й інші. Овсієнка судили за напад на міліцію. Його ж душила міліція, а його ж обвинуватили в тому, що він спротив міліції виявляв. На днях, буквально, осудили Ярослава Лесіва за

наркотики, за переховування наркотиків. Людину ні за що взяли до психіатричної, потім повели на обшук. В одну кімнату повели на обшук, в другу вивели, а тим часом зашили в одяг ампулу з наркотиками. Віддали йому костюм, а на слідуючий день — обшук, і от два роки людина має. Перетворення в карні злочини це тепер не тільки в Україні твориться, але в Україні особливо.

Дуже яскраво взятий курс на геноцид, на фізичне знищення арештованих, кажуть, хватить випускати. Термін кінчається — новий термін давати, нікого не випускати. За останній час нікого в Советському Союзі не випускають. Не тільки українських правозахисників, але і московських правозахисників. Там же в Якутії Подрабійник находитися, його також арештували з висилки, щось уже придумали, якесь покарання. Ми бачимо фізичне знищення людей. Микола Руденко з тяжкою раною в невимовних умовах, з незаживаючою тяжкою раною мучиться. Олексій Тихий: медична комісія визнала, що його треба звільнити, але суд не звільняє — не перевиховався. А коли він перевиховатися може, як то його погляди. Данило Шумук 34-ий рік сидить. Це ж все на знищенні. Юрко Шухевич 30-тий рік сидить. Сам настоящий геноцид. Коли раніше геноцид застосовувався до окремих малих націй, то тепер він став застосовуватися до всіх опонентів режиму, до всієї опозиції. Нікого із тих, в кого підходить до кінця строк, термін, не випускають — дають нові терміни.

Але не дивлячись на це, спротив росте. Росте і кількість людей — учасників спротиву. Тепер, як дивитись по тім, хто відомий, то Українська Гельсінкська Група знищена. Всі, хто був об'явлені, за винятком двох людей, як член Гельсінкської Групи, є в тюрмі. 26 членів Української Гельсінкської Групи в тюрмі, тепер уже 27, з Оксаною Мешко, та 7 на еміграції, оце таких, як я. Все разом 34, а в первісному складі 11 нас було. Тепер уже 34, або по тюрях, або у висланні за кордон. Але я знаю склад Гельсінкської Групи, і на сьогодні наші друзі прийняли правило — не оголошувати всіх. Ті, що оголошенні —

Що для нас значить обновлення конституції?

Прем'єри провінцій і прем'єр-міністер, разом з усіма представниками, обговорювали, в останніх місяцях оновлення конституції.

Зміни передбачаються важливі і для вас і для майбутності Канади.

Якщо ви бажаєте одержати більше інформацій на цю тему, просимо заповніть і відішліть анкету, яку подаємо нижче

Publications Canada
P. O. Box 1986

Station "B"
Ottawa, Ontario K1P 6G6

Прошу прізвільні мені інформацію,
що маєте про обновлення
конституції.

Допишіть мое ім'я до вашого
списку адресув.

Я бажаю отримати документацію

по English по Francais

Name/Nom

Address/Adresse

City/Ville

Province Postal Code postal

Canada

остаються, а останні підписи під документами будуть іти так, мені сповістили: буде підпис Кандиби і Мешко, або що когось із відомих, і ще сім людей, скажуть, або вісім. Вони будуть писати скільки, але не вказуючи імен, бо влада взяла за таке правило, що, як тільки кого оголосять, так його тут же заарештовують. Так ото був і Лесів заарештований, так Овсієнко був заарештований, так Літвін був заарештований. Оголосили — і тут же беруть.

Влада веде боротьбу проти цього і домагається покаяння. Ви знаєте, що недавно московський священик, о. Дмитрій Дудко, якраз мій московський духовник, покаявся. По відомостях, які ми маємо, дуже велику участь в цьому взяла патріархія в його покаянні, і сам патріарх Пімен прийняв участь, щоб заставити його покаятись, якраз ці й зламали людину. Це був дуже добрий священик, сміливий, і тепер зламали. Такий же розрахунок на каєття і в Україні ведеться. В Україні майже всіх, в кого термін приходив до кінця, привозили в Київ на перевірку, але не знайшлося нікого, хто б каєвся. І Миколу Руденка, і Олексу Тихого — от за те його й не випустили, що він не покаявся. І Лук'яненка, і раніше посаджені Світличний, Стусь — всіх привозили на покаяння, але каєття не вийшло. Число правозахисників ще не зменшилося. Але проявилось нове — страйки. За останніх два місяці були три великі страйки у Советському Союзі. У Тольятті, де джигуличі ладять, всілякі легковиди, там два страйки було, і в Горькому, теж на автомобільному заводі, дві тисячі людей страйкувало. Економічний стан у Советському Союзі має кризу.

Ми подорожували по Західній Європі, відвідали Францію, Великобританію, Швейцарію, Норвегію, Швецію, Бельгію, Голландію, Німеччину й Італію. Ото дев'ять, здається, країн, які ми обіхали. І от, загально в кожній країні, кажуть, що ми — маленька країна. Тільки німці трошки інакше говорять. Не говорять, що ми маленька країна, а кажуть, ми розділений народ, вказуючи на схід, отам-то за двісті кілометрів стоять советські танки. Це картина дуже неважна. Я тим діячам завжди відповідав, що велич наші визначається не її численністю і не розміром її території, вона визначається духом людей, духом народу. Фінляндія в сороковому році мала населення менше, ніж олин Ленінград, а у війні перемогла Советський Союз, перемогла, хоч вона капітулювала, але перемогла, бо Советський Союз пішов, щоб забрати її, а примушений був погодитись на кусочки території. Не міг забрати. І тепер тим малим народам треба пам'ятати, що дух народу важливий, а народи, коли вони об'єднаються, коли виступлять єдиним фронтом, то Советський Союз завжди буде менш сильний.

Який ми можемо зробити висновок з того, що ми бачимо в світі? Тепер захід повинен зупинити советську агресію. Якщо тепер її не зупинити, якщо проти цього не підняться єдиним фронтом, тоді буде для Заходу небезпечно. А щоб зупинити цю агресію, для цього тепер у світі склалися

сприятливі умови. Афганістан, перш за все, зв'язує Советський Союз. Сьогодні, поки Афганістан не засвоєний, треба Афганістанові допомогти, бо сам Афганістан не вдергиться, якщо йому не допоможуть. На допомогу Афганістанові повинні виступити і уряди і суспільства інших країн. Советський Союз там повинен загрузнути, втягнутись в ту війну, так щоб йому довелось вийти звідти.

І одноразово обставини такі, що треба зайняти тверду позицію на Мадридській нараді. Мадридська нарада підходить, для підведення підсумків договору Гельсінкського. Якщо західній світ з'єднаним фронтом поставить перед Советами вимогу виконувати Гельсінкські угоди, то це буде великий піступ. От за цим ми й головним чином їхали і про це більше всього дбаємо. В Європі, скрізь, де ми були, ми настоювали на тому, щоб там були створені свої Гельсінкські Групи: французька, швейцарська, голландська. І скрізь, де ми були ці групи створено, і завдання тих груп — ставити перед своїми урядами, щоб на Мадридській нараді була прийнята дана оцінка виконанню протоколу Гельсінкського. Діло в тому, що сьогодні Гельсінкський Акт вигідний тільки Советському Союзові, і не вигідний Заходові, і через те Захід може йти на розривку його, щоб сказати, що Акт не діє, бо він Заходові нічого не дає, а Советському Союзові він на сьогодні потрібний, бо в ньому визначені непорушність кордонів. Це для Советського Союзу дуже важливе, що єдина ідеологічна основа перебування його військ там. Через те ми ставимо питання, що на Мадридській нараді треба твердо сказати, що Акт виконується тільки Заходом, а Советський Союз своїх зобов'язань не виконує, через те, Акт не діючий. Для того, щоб Акт діяв, треба, щоб усі держави визнали, знову потвердили свої зобов'язання, і щоб в Акті було записано, що згода всіх є на контролю, міжнародну і суспільну. І при цьому, щоб Мадридська нарада видала декларацію про права всіх людей контролювати договір, щоб і заборонити карати людей за насвітлення показу невиконання договору.

Із цих обставин виходить завдання всіх у діаспорі, щоб поставити перед урядами своїми, щоб вони на Мадридській нараді зайняли тверду позицію — оце головне. Те, що робить Західне Представництво Української Гельсінкської Групи, це домагається, щоб в кожній країні суспільство зробило тиск на свої уряди, щоб вони зайняли тверду поставу і вимагали від Советського Союзу звільнення всіх тих, кого заарештували, всіх членів Гельсінкської Групи, всіх правозахисників. Завдання нашої молоді, яка є не тільки в діаспорі, а вона є в суспільстві, щоб вона в тому сур

**МОЛОДЬ потребує більшої опіки
Й зацікавлення старших!**

спільноті також зорганізувала суспільну опінію з наголосом на ці вимоги, ну і звичайно, треба скласти, що і допомога потрібна представництву Гельсінської Групи. Тепер, коли наближається Мадридська нарада, особливо нам треба багато працювати і багато зв'язків встановлювати...

А так, виходить... Перекладати нікому — багато документів, а нікому перекладати. Технічно взагалі в нас нічого не забезпеченено. Щоб щонебудь видрукувати, також ціла проблема. Щоб розмножити — також проблема. Щоб чесно скласти, то й грошей небагато. А тепер вже з наближенням Мадридської наради, для того, щоб змобілізувати суспільство, треба бувати в інших країнах, і по Америці треба поїздить, треба виступать і з американцями говорити, щоб американська делегація твердо виступила в Мадриді. Тут же також погано — ми "без языков", в Америці й взагалі на Заході. Зі мною люди хотять говорити, і велики діячі згоджуються швидко, але часами бувають такі зустрічі, що просто соромно, бо перекладач не розуміє того, що перекладає. В Європі в нас добре було з перекладачами, там більше якось, а в нас клопіт. Отже, я думаю, що як нове керівництво ОДУМ-у допоможе мені мати постійного перекладача, такого, щоб з ним спрацюватись, щоб він мою мову знав, і мої всі ікання-микання враховував.

Ми поставили за завдання на Мадридській нараді добитись рішення про звільнення наших братів, що тепер мучаться, в тюрях, таборах, психушках, щоб вони вийшли на волю. Советський Союз може відмовитись підписати такий документ. Якщо відомиться, той документ повинні підписати західні країни самі, без Советського Союзу, і тоді буде видно, що той Советський Союз з себе уявляє. Але ми думаємо, що Советський Союз може й підписати, коли твердо скажуть, що цей протокол, якщо ви не підпишете, діяти не буде. Ми будемо скликати конференцію для укладення миру — мирну конференцію. У всякому разі, ми повинні свою силу вкласти в те, щоб це вийшло. Якби нам вдалось звільнити ту велику силу, якби вони вийшли на свободу, то воно щось нове почалось би в житті країни. Нам дуже важно добиватись якихось змін у житті країни, щоб ці зміни давали більше свободи для розвитку ініціативи, для появилення нових людей.

Кінчаючи на цьому, я від себе особисто, і від братів своїх, які мені то довірили і доручили, вітаю ОДУМ з його 30-літтям, і прошу, в міру своїх можливостей, доказати свою допомогу представництву Української Гельсінської Групи в справі найкращого проведення Мадридської наради. Часто тут я чув розмову: не ви поїдете — ми поїдемо на Мадридську нараду. Хто поїде — хай, хто хоче, іде. Справа не в тому, хто поїде. Мені наприклад, тяжко вже їздити, те я бачив у цій поїздці. Справа в тому, за чим їздить, чого домагатись. Якщо ми добре підготуємося до наради, то поїхати потім, хто хоче може. Якщо поїдуть делегації західних країн, ті, що будуть відстоювати загальну політичну амністію, які не побояться для того, щоб заставити Советський

Союз звільнити піти на розрив Гельсінського Заключного Акту, то тоді може хто вгодно їхати. А якщо поїдуть делегації такі, як під час Београдської наради, що годяться з усім, що пропонує їм Советський Союз, і навіть права людини не згадають, то тоді також може їхати, хто вгодно. Від того буде тільки може якийсь шум, так, як в Лейк Плесиді — пошумлять, в газети напишемо, і на тому кінчиться. Справа тепер — яка делегація поїде з Америки, яка з Франції, від Швайцарії і т. д. Які делегації поїдуть, і чого вони будуть домагатися. А для цього треба працювати сьогодні, а не тоді, як Мадрид прийде. Сьогодні треба розмовляти з усіма, а для того потрібні й перекладачі, й все. Я думаю, що українська діяспора може багато зробити, якщо підніме суспільство. І до цього я і закликаю.

**
*

Примітка: Пару днів після повернення з подорожі по дев'ятьох західноєвропейських країнах, Генерал Петро Григоренко виголосив вищеподану промову на Ювілейному Бенкеті 30-ліття ОДУМ-у в Бавнд Брукі 5-го липня 1980 р. Промова не була надрукована. Подана промова є перепис із матні-телефонної стрічки і друкується майже без поправок.

ДОПОМАГАЙТЕ, цікавтеся своїми дітьми — дайте їм нагоду проявити себе в рядах ОДУМ-у!

**ARMADALE
MEAT PRODUCTS LTD.**

**НАЙКРАЩІ М'ЯСНІ ВИРОБИ
В ТОРОНТО Й ОКОЛИЦІ**

Крамниця при вул. Блюр коло Джейн

Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ

**2404 Bloor St. West
Toronto, Ontario M6S 1P9**

Tel.: (416) 767-3424

КОНЦЕРТ З НАГОДИ 30-ЛІТТЯ ОДУМ-У В ТОРОНТО

відбудеться

в неділю 30-го листопада 1980 року

Початок о 3:30 год. по обіді

в театрі при

Central Technical School — Bathurst & Harbord — Toronto, Ont.

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

ГОСТИНИЙ ВИСТУП ЧОЛОВІЧОГО ХОРУ "БУРЛАКИ",

ОДУМІВСЬКИЙ АНСАМБЛЬ БАНДУРИСТІВ

ІМ. Г. ХОТКЕВИЧА,

ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ "ВЕСНЯНКА"

ВІДБУДЕТЬСЯ БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Восьмий Баль Української Преси відбудеться у Філадельфії в суботу 15 листопада ц.р. у залі св. Йосафата.

На своєму засіданні Діловий Комітет Балю Преси усталив функції своїх членів: Марія Харіна — голова, Людмила Чайківська — заступник, Марія Галій — секретар, Марія Леськів — фінансовий референт, Міра Гармаш — пресовий референт, Теофіля Ганушевська — голова господарської комісії, Марія Євсевська — референт лотерейного виграншу картин українських мистців. До комітету ввійшли теж голова СУЖА ред. Ольга Кузьмович і головний редактор часопису "Америка" Зенон Матла.

У програмі вибір кралі та князівен української преси. Оформлення залі Романа Василишина-Гармаша. Гратиме оркестра "Темпо" Ірина Ко-валя. Майстри церемонії: мгр. Зоя Граур-Корсун та мгр. Ігор Кушнір.

Жюрі для вибору кралі й князівей: письменниця Уляна Любович редактор журналу "Наше життя" — голова та члени: піяністка Лідія Бульба, диригент хору "Прометей проф. Михайло Длябога, письменник Іван Смолій, редактор "Народної волі" та акторка Ліза Чепіль.

У 30-РІЧЧЯ ОДУМ-у приєднайте хоч
одного читача-передплатника
для "Молодої України"!

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2190-B Bloor St. W. — Toronto, Ont.

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE
УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Tel.: 763-5666

Яр СЛАВУТИЧ

КНИЖКИ, ДОБРІ ДЛЯ МОЛОДІ

Дмитро Нитченко. *Елементи теорії літератури і стилістики.* Мельборн, "Пастівка", 1979. 137 стор.

Анатоль Юриняк. *Літературні жанри, II. Повість, поема, драма, літературні стилі.* Накладом автора. 1979. 368 стор.

Учні шкіл українознавства та студенти університетів мають нагоду набути два цінні видання для поширення своїх знань із літератури. Написані доброю, педагогічною мовою, обидві книжки наших заслужених літераторів саме їх призначенні для юнаків і юначок, що завершують середню освіту або вже вступили до університетів, де будуть вивчати гуманітарні науки. Пригодяться вони й для самоосвіти.

Нитченкова праця вийшла в світ уже другим виданням (перше з'явилося 1975 р.). Сюди внесенено деякі стилістичні та фактичні зміни, поліпшено визначення окремих літературних термінів, усунено те, що було висловлене в поспіху до першого видання, виправлено друкарські помилки й т. п. Після елементарного викладу про літературу та її значення, про жанри, напрями, стилістику та мистецькі засоби, про різні форми римування тощо автор подає "словник літературознавчих термінів" із багатьма, часто влучними, текстами для ілюстрації. При деяких гаслах є посилання до відповідних розділів, що значно полегшує користування цим словничком.

Елементи теорії літератури і стилістики варти всебічної похвали. Це справді добра лектура для учнів і студентів, а стисливість викладу сприяє засвоєнню визначень. Однак не позбавлена ця книжка і деяких дрібних (передусім, друкарських) недоліків. Так, немає розмежування в сонеті М. Зерова (стор. 126) на катрени й терцети, що дуже важливе для нормативного сонета — тим більше, що таке графічне розмежування збережене в автора. Немає також поділу рядків на терцини у прикладі з І. Франка (стор. 129). У гаслі "внутрішня рима" Шевченків вислів "над водою гне з вербою" потребує курсиви лише в подвійному -ою, а не в -дою і -бою (стор. 99), бо Д і Б тут не належать до рими.

Можна було б додати до словничка ще й "газель" і "гайку" — ці форми (чи жанри) набули популярності протягом останніх двох-трьох десятків. Узагалі кажучи, згаданий словничок надто короткий, його треба конче поширювати в наступних перевиданнях, які напевнě будуть, бо це єдиний у нас, поза Україною, такого типу довідник.

Юриняків підручник (я схильний саме так назвати цю книгу) має багато власного, оригінального дослідження. Автор не обмежується елементарним викладом уже відомих фактів, а дає широко закроєне полотно, яке методою на-

світлення охоплює не лише українську літературу в Україні та поза нею, — сюди зачленено до обговорення світові шедеври: епопеї Гомера, трагедії Есхіла та Евріпіда, "Божественну комедію" Данте, п'еси Шекспіра, поеми Байрона, "Робінзона Крузо" Дефо та інші. Дуже владний підхід! Читач бачить українську літературу на тлі світової, зокрема західноєвропейської, що бувала для нас джерелом до взорування — у жанрах, стилях, мистецьких засобах і т. п. Як уже згадано, виклад А. Юріняка легкий для сприймання, його лексика проста, без отих "нauкових" чужослів, якими переповнені статті деяких наших критиків.

У розділі про повість іде мова про "Люборацькі" А. Свидницького, "Хіба ревуть воли..." П. Мирного, "Тигролови" І. Багряного та інші. У розділі про поему включено "Гайдамаки" та "Сон" Т. Шевченка, "Байду" Г. Чупринки, "Попіл імперій" Ю. Клена та інші. Дуже добре, що в розділі "Драма" обговорено трагедію "Сава Чалий" І. Карпенка-Карого, цей визначний твір. Ведучи розмову про історичні повісті, автор уводить читача в "Чорну раду" П. Куліша та в "Захара Беркута" І. Франка. Це лише кілька імен і назов творів, що стоять у центрі уваги дослідника.

Усвідомлюючи брак добрих хрестоматій з української літератури на чужині, автор *Літературних жанрів* додає короткий вибір із класичних чи сучасних творів. Додав до вибору творів А. Юріняк і дещо зі своєї власної творчості. Це може викликати нарікання тих, що їх обійдено. На щастя, в його пляні не було давати великої добірки, як це робили П. Маляр та Є. Федоренко, що прагнули в укладеній ними *Хрестоматії* охопити занадто багато і не всім додали, а декого справді обідили.

Читаючи книгу А. Юріняка, я виявив неточні цитати, брак розділових знаків і т. п. Ось так наведено з Т. Шевченка "Неначе з берлога ведмідь виліз" (стор. 84), а має бути "Неначе з берлоги ведмідь виліз" (академічне видання 1963 року, том 2, стор. 250); наведено там же "що остались", а має бути "що осталось" (стор. 251); наведено "москалики тільки застогнали, пішли в землю", а має бути "москалики, тільки застогнало, пішли в землю" (там же). Таких неточностей можна наводити більше. Напрошусь думка, що автор *Літературних жанрів* брав цитати з якогось неавторитетного видання — таких було немало! А треба, ясна річ, користуватися лише академічним: є підстави твердити, що після 1956 р. твори Т. Шевченка видавали в Україні без фальшування текстів. А таке бувало за радянської влади. Пригадую, колись я приносив зі школи якусь книжку, де було чорним по білому надруковано "Кохайтесь, чорнобриві. Та не із

панами. Бо пани — то лихі люди, Роблять лихо з вами". Та всі лише весело сміялися, бо правдиві Шевченкові рядки люди знали напам'ять: у "Катерині" були не "пани", а "москалі"!

Дрібні недоліки текстуального характеру є і в наведених творах інших авторів. Напр., несподівано для себе я побачив у добірці моого "Соловецького в'язня", але незабаром виявив, що текст цієї поеми взято з першодруку, а не з останнього різновиду, поліпшеного, що вміщений у моїх Зібраних творах, 1938-1978 (Едмонтон, 1978). Не можна не згадати ще й не зовсім задовільного графічного оформлення книги А. Юріняка. А титульна сторінка, включно з обкладинкою, та назви розділів із друкарського погляду просто нездовільні!

На щастя, всі ці друкарські недоліки, що трапляються і в Нитченковій книжці, не знижують цінності рецензованих видань, які себе взаємно доповнюють. На спеціальну увагу заслуговує ще й те, що мають вони національно-виховний елемент: ідеї державної самостійності й соборності. Немає в них ніяких контроверсійних чи морально-роздумових творів, навпаки обидві праці виховують молоде покоління на свідомих українських патріотів. А це дуже важливий чинник у житті українців Америки й Канади. Тепер слово за учнями, студентами та вчителями. Набувайте ці книжки, поки їх ще можна дістати, бо наклад обох дуже малий, а перевидавати, зокрема Юрінякову об'ємисту працю, — це дуже коштовна справа.

Ол. ПОШИВАНИК

НА КОБЗАРСЬКОМУ ТАБОРІ

Кобзарські курси гри на бандурі під час літнього таборування молоді існують вже від 1967 року. Перший такий табір відбувся на одумівській оселі "Київ" у штаті Нью Йорк. Організатором і керівником був Петро Гурський. Інструктором був Григорій Трохимович Китастий, бандурист-композитор і диригент Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка.

Табори бандуристів на одумівській оселі "Київ" набрали настільки популярності, що вони поширилися по інших оселях, по інших організаціях. Цього року, наприклад, відбулося аж п'ять кобзарських курсів на літніх таборах молоді в США і Канаді, під патронатом Капелі ім. Т. Шевченка.

Цього літа перший раз відбувся кобзарський табір на одумівській оселі "Україна", коло Лондону в Канаді. На цьому двотижневому кобзарському таборі, від 3-го до 16-го серпня, було близько 30 курсантів, віком від 10 років до 31, членів різних організацій молоді. Вони були поділені по своїх здібностях групами, від початківців до заавансованих. Тут учасники мали також можливість почути про історію кобзи-бандури та історію Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Ця Капеля, що тепер має свій осідок у Детройті, мала свої початки на Україні в 1918 році, а назуву "ім. Т. Шевченка" взяла собі в 40-их роках на Україні. До речі, до кінця 19-го століття, кобзарі-бандуристи не мали одного стандарту бандури, бандури були в різних виглядах, з різними строями, тому й не було капель чи ансамблів. З початком 20-го століття, Гнат Хоткевич видав перший підручник гри на бандурі та устійнив стандарт бандури.

Кобзарський табір на оселі "Україна" був таким, як будь-який інший одумівський літній табір, різниця була тільки у зайняттях. Ранком, після вставання була руханка, вмивання, збірка

та піднесення прапорів — українського, канадійського, американського та одумівського. Після сніданку було три години зайняття з бандурою, аж до обіду, та дві години після обіду. Далі було дві години вільного часу, коли можна було купатися в басейні, ганяти за м'ячем чи індивідуально вправляти на бандурі. Після вечери всі гуртки, об'єднані разом, мали десь з 1½ год. співу, було знесення прапорів, повечірок та вільний час із відкритим басейном. Перші два вечори нічна тиша була, згідно програми, о 10-ій годині. Пізніше пересунуто на 10.30, або і пізніше, з огляду на уродинні вечірки, ватри, "піцу", товариський спів чи подібне. Хоча зайняття було багато, видно, що був і час на відпочинок і розвагу. Залежно від свого рівня, учасники-курсанти за час перебування (тижня або двох) придбали знання чи поширили техніку бандури, збагатили свій репертуар новими піснями й танцями та поширили знайомство — нові друзі, нові побратими, друзі бандуристи.

Під час піднесення і знесення прапорів, учасники співали Український Національний Гимн, Марш ОДУМ-у та "Боже Великий". У їдальні перед їжою читали або співали "Отче Наш", а після їжі, старим українським козацьким звичаєм, після молитви, всі разом уголос дякували господиням, якими були: пані Лада Ситник (відповідальна), Галина Савранчук і Надя Заморняк-Баб'як.

У склад таборової команди входили: Віктор Ліщина — комендант, також виконував функцію обозного; Олексій Пошиваник — заступник коменданта й інструктор бандури; Юрій Павлюк — бунчужний та опікун басейну; Валя Ситник — бунчужна і курсант гри на бандурі. До складу команди входили також інструктори курсу бандури: Петро Китастий — референт молоді Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, Оксана Метулин-

Учасники кобзарського табору
на одумівській оселі "Україна"
в Канаді.

Серпень 1980 р.
Фото О. Пошиванника



ська, керівник одумівського ансамблю бандуристів у Сент Кетеринс, і Михайло Сердюк — він був обраний капелянами, найкращим бандуристом капелі (у підготованні до проб, присутності, наставленні, розученні матеріялу і т. п.). Михайло заслужив і тримає переходову бандуру Капелі. Пані Оксана, крім викладів техніки з авансованими, працювала також із початківцями. Не завжди і не кожен досконалій бандурист може виявити такий дар терпеливості і вміння працювати з початківцями, як пані Оксана. Помічником інструкторів був Василь Корець — студент музичної консерваторії. Організатором цього кобзарського табору на одумівській оселі "Україна" був Іван Данильченко — голова ТОП-у в Канаді.

На закінчення табору, в останній день, в суботу по обіді, відбувся концерт учасників табору бандуристів, з присутністю батьків та українського громадянства міста Лондону (Канада) і околиці. Всі, курсанти, інструктори, батьки і гості,

тільки схвалювали концертний виступ та поступ всіх курсантів цього табору бандуристів.

Провести свій літній час відпустки, хлюпаючись у солоній водиці, або у кришталево чистих гірських озерах, чи то припадаючи своє бліде тіло на піскових пляжах, напевно є великою насолодою, але провести цей час на літньому кобзарському таборі може бути ще більшою насолодою і приємністю — душевною.

Табір бандуристів за два тижні не виробить і не підготує молодого бандуриста до рівня членів Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, однака та-кий інтенсивний курс гри на бандурі може бути поштовхом, кроком до реалізації того великого степеня — членства у Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка. Свого часу, в 40-их роках, Петро Китастий був наймолодшим членом капелі. Тепер вони, як багато інших, присвячують багато часу для популяризації українського народного інструменту та підготови нових майбутніх кобзарів-бандуристів.

ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ (ОДУМ) В ЧІКАГО

запрошує всіх прихильників і симпатиків ОДУМ-у на

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

з виступом мистецьких одиниць філії і на

ЗАБАВУ

(гратиме оркестра "Мрія")

З НАГОДИ 30-РІЧЧЯ ЗАСНУВАННЯ ФІЛІЇ ОДУМ-У ЧІКАГО

в суботу 8-го листопада 1980 р. — Початок о год. 6-ї вечора
в залі української парафії св. Йосифа при 5000 N. Cumberland Road
(біля Опера Аеропорту)

Доповідач: Віктор ПЕДЕНКО — голова ЦК ОДУМ-у з Канади

Вступ: на бенкет і забаву — 15 доларів
на забаву — 7 доларів

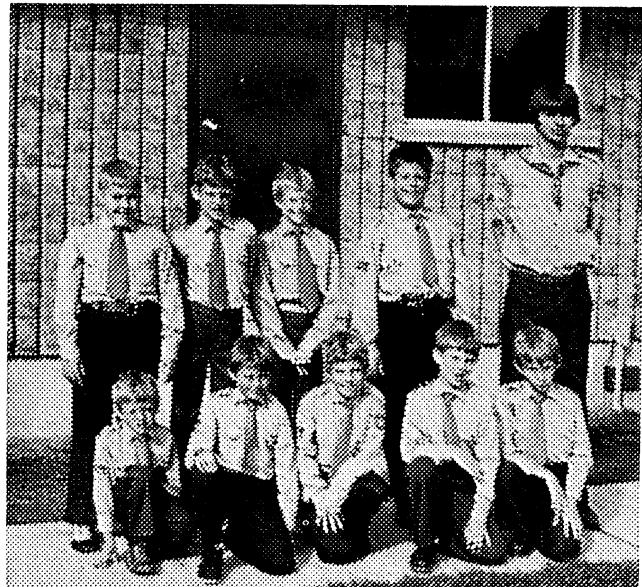


Команда і інструктори
Другого Всеодумівського
Спортивного Табору

Зліва Тарас Ліщина (відбиванка),
Наталія Коновал (писар), Юрій
Павлюк (басейн), Орися Завертай-
ло (відбиванка), Віктор Швець
(бунчужний), Віктор Педенко (ко-
мендант), Олена Багнівська (бу-
нчужна), Гриць Близнюк (коланий
м'яч), Юрій Швець (кошиківка),
Віктор Ліщина (обозний).

Оселя "Україна"

15 липня 1980 р.



Гурток "Козаки"
на виховно-відпочинковому таборі, присвяченому
30-літтю ОДУМ-у.

Перший ряд зліва: Юрій і Віктор Педенки, Марко
Сеник, Григорій Гаиза і Павло Шевченко.

Другий ряд: Микола Головаш, Тихон Сніг, Павло
Сеник, Гриць Мачула і Юрій Швець (виховник).

Оселя "Україна", 23 липня 1980 р.



Василь Тимошенко
розвішує групі одумівців як поводитися
з шатрами і біля шатер.

Перший ряд зліва: Надія Тимошенко і
Клариса Притула.

Другий ряд: Андрій Король, Іван Китастий
і Петро Неліпа.

Оселя "Україна", 1 серпня 1980 р.

СУМ, ПЛАСТ, МУНО, ОДУМ

ВЛАШТОВУЮТЬ ПАНЕЛЬ НА ТЕМУ

“ПЕРСПЕКТИВИ ІСНУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДЕЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ДІЯСПОРІ НА ПОЧАТКУ 21-ГО СТОЛІТТЯ”

в суботу 15-го листопада 1980 р.

в залі при Інституті св. Володимира
620 Spadina Ave. — Toronto, Ont.

о годині 3:30 по полуночі

ПІСЛЯ ДОПОВІДЕЙ — ЗАПИТИ І ДИСКУСІЙ

Чайне прийняття для учасників і гостей. — Розвагова
вечірка молоді.

Зaproшуємо Українське громадянство на спільну імпрезу
молоді.

МІЖОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

ДОКЛАДНІШІ ІНФОРМАЦІЇ

подаватиме Одумівська радіо-передача "МОЛОДА УКРАЇНА"
щосуботи з радіовисильні CHIN на хвилях FM 100.7 від
6:00 до 6:30 год. вечора.

ФІЛІЯ ОДУМ-У В ТОРОНТО ЗАПРОШУЄ ВАС ІЗ ТОВАРИСТВОМ

НА ЗАБАВУ

З НАГОДИ МІЖОРГАНІЗАЦІЙНОГО ПАНЕЛЮ
ТА 30-ЛІТТЯ ОДУМ-У

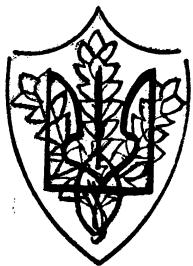
в п'ятницю 14-го листопада 1980 р. при 404 Бетирст вул.
Початок о 8-ій годині веч.

РОЗВАГОВІ ТОЧКИ У ВИКОНАННІ АНСАМБЛЮ "БУЛАВА".

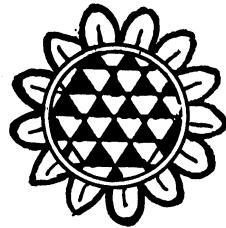
Приграватиме оркестра "СОЛОВЕЙ".

Вступ для дорослих \$6.00. — Молодь — \$4.00.

Квитки наперед можна купувати в членів ОДУМ-У в Торонто.



СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ



Олександр Костинський

ПОГАНИЙ НАСТРІЙ

От ви як устаєте з ліжка вранці? На обидві ноги? На праву ногу? А Олесь сьогодні устав на ліву.

І відразу всі це зрозуміли. І мама, й тато, і бабуся, й дідусь.

Навіть білий пудель Сатурн не вилазив з-під ліжка, бо й він зрозумів, що Олеся сьогодні краще не чіпати. Чому? В Олеся сьогодні поганий настрій.

І чим більш Олесь про нього думав, він де-далі гіршав.

Олесь мовчки вдягнувсь, попоїв, узяв портфель і рушив до школи.

Унизу, в під'їзді, як завжди, на нього чекало котеня Мур. Воно жило в сусідньому під'їзді, на сьомому поверсі, у двадцять шостій квартирі. Та чомусь більше часу проводило в нашому під'їзді.

Його господиня, тітка Лукерія, казала:

— І чим ви його тільки прив'язали? Медом намазали, чи що?

А нічим не прив'язували, нічим не мазали. Просто Мур приятелює з Олесем.

І от іде Мур поряд з Олесем, об штани третясь, мур-р-личе. Каже до Олеся:

— Олесю! Поглянь, який автомобіль червоний. Які блискучі в нього колеса. Правда ж?

А Олесь мовчить. У нього — поганий настрій.

— Поглянь, уже листя на кленах стало червоним і жовтим, і фіолетовим. А які гарні каштани! Олесю, га, Олесю? Чому ти їх не збираєш???

А Олесь бурмоситься. Чому — ви вже знаєте. Адже в нього — поганий настрій.

Набридло Мурові самому розмовляти.

— Слухай-но, кинь ти, — каже, — свій кепський настрій. Нудно ж так, га?

Подумав Олесь, подумав — і кинув.

І відразу ж небо стало синє-синє, сонечко

жовте-жовте, каштани блискучі-блискучі. Так і просяться в кишеню.

А поганий настрій?

Лежав він собі при дорозі. Дощик його мочив. Сонечко палило. Машини його переїжджали. Люди ногами топтали.

Лежав би він там і досі, аби одного ранку дядько Василь, двірник, не вгледів його ненароком.

Побачив. Узяв у руки. Що воно?... Бачить — а то поганий настрій. Виходить, хтось викинув.

А як ні? А коли загубив? А як він комусь потрібен?...

Відніс двірник його в комору, туди, де вінки лежать. Зачинив. А сам об'яву написав:

“Хто загубив свій поганий настрій, нехай звертається до двірника дядька Василя. Він у мене схованій в коморі”.

Проходять люди. Читають об'яву, посміхаються. І ніхто до дядька Василя не приходить.

Бо кому він потрібний — поганий настрій.

Василь Моруга

ДОПОМОГА

Петрик бабусі
Під самий поріг
З грушами кошик
Нести допоміг.
Дякує бабця

За допомогу.
Петрик їй мовить:

— Нічого, нічого!
Я із роботою
Дуже дружу:
Вам навіть з'їсти їх
Допоможу!

МОЇ ЛІТНІ ВАКАЦІЇ

Цього року я провела вакації біля мальовничого озера Сперов в околиці Мускока. Там я купалася, опалювалася на сонці, плавала на байдарці, ловила рибу, грава у "бадмінтон", стук - пук, та інші ігри. Я також їздила ровером до сусідніх лоджів з товаришкою Олею.

Перші два тижні в серпні я перебувала на "Першому кобзарському таборі" біля міста Лондону на одумівській оселі з назвою "Україна". Інструкторами були: П. Китастий, М. Сердюк, О. Пошиваник (всі з США) і В. Корець з Торонто з ансамбллю бандуристів ім. Г. Хоткевича. Я була в найстаршій групі. Ми грали п'ять годин і співали одну - дві години. По обіді ми мали вільний час і використовували його на купання в басейні. Навчилася на таборі двадцять пісень, які були різноманітні (сучасні, класичні, народні і релігійні). Мала честь грati дует з бандуристом П. Китастим.

Літо пройшло гарно, але дуже швидко.

Оксана Родак, Торонто

МОЇ ЛІТНІ ВАКАЦІЇ

Цього року літо було дуже цікаве. Я таборувала два тижні на оселі "Крим", яка є власністю православної катедральної громади в Торонто, і табір мені дуже подобався.

Наша родина їздила до Америки на весілля, а після весілля поїхала до Південної Каролайни на "Мертел біч". Там сонце гріло гарненько і ми всі купалися в солоній воді. Були дуже великі хвилі, чистий і гарний пісок. У воді ми шукали мушлі, а на березі грали різні ігри. Цікаві були пальми і квіти. Ми також їздили на каруселі.

Марта Мікисор, Торонто

ВІДПОВІДІ НА "ВІДГАДАЙ" в ч. 292 "М. У."

1. Висота липи — 18 метрів
2. П'ять днів підряд — позавчора, вчора, сьогодні, завтра після завтра.

**ПРИЄДНАЙТЕ хоч ОДНОГО члена
до ОДУМ-у!**



Леся Метулинська

**Княжна Української Громади
міста Сент Кетерінс 1980 р.**

Молоденька одумівка Леся має 8 років. Вона закінчила успішно 3-тю класу державної школи та 3-тю класу української при православній церкві св. Юрія. Цікавиться музикою. Вона грає на бандурі та на скрипці.

ВИРІШІТЬ

Які числа треба поставити в порожніх клітинках, щоб вийшла одна й та сама сума по вертикалях і горизоналях?

5	3	<input type="checkbox"/>	5	<input type="checkbox"/>	3	5	<input type="checkbox"/>	3
1	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	1	<input type="checkbox"/>	6
4	<input type="checkbox"/>	3	4	<input type="checkbox"/>	2	4	<input type="checkbox"/>	3

ПОПРАВКА

Мати сердиться на сина:

- Ти знов десь лазив, знову дірка на коліні.
- ...Не на коліні, а на штанях.

ЯБЛУКА

— Який час, — питав вчитель на лекції, — найкращий для збирання яблук у саду?
Учень: — Коли пес спить у будці!

А. ЮРИНЯК

СТРУННИЙ АНСАМБЛЬ ОДУМ-У В ЧІКАГО І ЙОГО ПЛАТИВКА

Одумівський струнний ансамбль у Чікаго постав давнєнько, але свою "продукцію" у вигляді платівок оприлюднив недавно, бо лише в січні 1978 року вийшла платівка ч. 1. У ній награні головно українські народні пісні (переважно у формі т. зв. в'язанок, опрацьованих першим керівником ансамблю Анатолієм Луппо), і лише три точки індивідуального авторства: "Jung Siegfried", німецького композитора Г. Шмідта, "Щедрік" — муз. Миколи Леонтовича і "Верховина", та "Світку наш" — слова М. Устияновича.

По двох з половиною роках наполегливої праці, в червні 1980 р. ансамбль випустив у світ платівку ч. 2 з більш різноманітним змістом: поруч з народними піснями половину програми становлять індивідуальні авторські композиції. А в опрацюванні народних пісень беруть участь не лише Анатолій Луппо, але й інші аранжери: Вол. Лесетчкіс, Ігор Білогруд, Віктор Войтихів. Отже платівка ч. 2 свідчить про дальший розвиток і вдосконалення ансамблю, про опанування ним складніших музичних композицій.

Але вернімось до 1-ої платівки. На її першій стороні маємо дві в'язанки українських народних пісень. Слухаючи їх, констатуємо нерівність нашого враження — сприймання: там, де аранжер легенько, "делікатно" опрацьовує для себе народну пісню, нам подобається значно більше, ніж там, де обробіток сягає надто глибоко, отже певною мірою деформує народну мелодію. Автор цих рядків перевірив своє враження на інших осо-бах — і почув те саме. Отже, надто "глибокий", ґрунтовний аранжерський обробіток позбавляє народні мелодії питоменного ім чару.

Саме тому з 1-ої в'язанки нам особливо припала до смаку "Ой, хмелю ж мій, хмелю" (арія Оксани із "Запорожця за Дунаєм"). На 1-ій стороні платівки є ще подані "без паспорта" — *Марш і Українська шумка*, виконані ансамблем цілком добре.

На 2-ій стороні слухаємо третю в'язанку українських пісень: "Та забіліли сніги", "Ой не га-разд, запорожці" і "Ой у лузі червона калина". Це гарні музичні точки, особливо глибоке вра-ження справляє пісня "Та забіліли сніги".

Німецька маршова пісня "Юнг Зігфрід" вико-нана ансамблем добре, вправно, творячи ніби паралелю до близького нашему серцю "Маршу ОДУМ-у" муз. Гр. Китаєвого — на платівці ч. 2. З великою приємністю слухали ми також "Вер-ховино, світку ти наш" (слова М. Устияновича) і "Щедрік" (муз. М. Леонтовича), що став по-пулярним у цілому християнському світі.

Переходячи до переслухання платівки ч. 2, ще раз дивимось на молодечі обличчя членів ансамблю, що тут представлена вже в повному ни-нішньому складі — 7-ми осіб (не попер. платівці їх тільки 6, нема Дарки Попович). Вони заслуго-вують того, щоб їх усіх тут подати за абеткою:

1. Віктор Войтихів — керівник ансамблю і виконавець — 1-а мандоліна;
2. Володимир Мацкевич — гітара;
3. Петро Осійчук — мандо-бас;
4. Дарка Попович — мандо-чельо;
5. Микола Семітко — 2-а мандоліна;
6. Оленка Сербу — 2-а мандоліна;
7. Андрій Скиба — мандола.

Обличчя веселі, гарні, молоді. Молодість і приємну веселість неспроможний знівечити навіть модний ще нині заріст (патли, у Семітка ще й борода) у парубочій частині ансамблю. Дуже гарно — не гріх навіть сказати — чудово "презентуються" членкині ансамблю: Оленка Сербу і Дарка Попович. Охоронені впритул п'ятьма молодцями.

Ми вже попереду сказали, що платівка ч. 2 багатша, різноманітніша змістом за платівку ч. 1. Замість трьох, тут маємо лише одну в'язанку українських народних пісень — і то козацьких, справді дуже гарних: "Ой злітались орли", "Гей, не дивуйтесь..." і "Гей, нум, хлопці, до зброї!". Бадьорий бойовий характер мелодій, бадьорий маршовий темп — усе це вельми імпонує слухачам. Це саме можна сказати і про "Марш ОДУМ-у" (муз. Гр. Китаєвого). Та особливо глибоке естетичне враження слухач відчуває від композиції "Гомін степів" (її для ансамблю оркестрував Віктор Войтихів). Особисто автор цих рядків вважає цю точку найсильнішою в нинішньому репертуарі ансамблю.

На цій самій стороні платівки є дві композиції чужинецьких авторів: "У циганському таборі" (муз. М. Ошайти) і "Надіра" (арія з опери "Шукачі перлів"). Третя композиція чужинецького автора "Ючка" — муз. Л. Дестрейта і М. Франсі). Всі ці твори награні в обробітку Анатолія Луппо.

Таким чином програмові точки індивідуального авторства на платівці ч. 2 становлять більше половини програми. Цим самим ця платівка компенсує надто перехилений в бік "в'язанок" репертуар платівки ч. 1. У майбутньому слід додержуватися більш-менш паритету між народно-пісенною частиною і композиціями індивідуального авторства. При цьому не слід забувати досить численних на сьогодні талановитих українських композиторів — вітчизняних і еміграційних.

Наприкінці хочеться висловити шире признання Струнному ансамблеві ОДУМ-у в Чікаго, зокрема його керівникові Вікторові Войтихову, що — не бувши професіоналістами (отже зайнятими іншими "джабами" і студіями), знаходять ще час і енергію, щоб служити рідному мистецтву, даючи цим гарний приклад іншим одумівцям і взагалі нашій молоді.

Найкращих вам успіхів в українській громаді на американсько-канадській землі!

Адреса для придбання платівок ансамблю:

Alex Konoval, 811 So. Roosevelt St.
Arlington Heights, Ill. 60005, USA

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Платить за різні щадничі пляни **9 - 13 %**
- Дає малі і великі особисті і моргеджові позички, в міру можливостей
- Має життєву асекуратію на заощадження до \$ 2.000 на особисті позички до \$10.000 після вимог КЮМІС
- Має чеки особисті даром і для подорожуючих та платить 5% на чекові конта.
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду даром
- Дає різні фінансові поради
- Дає пашпортові гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугу
- Дає добре кредитові звіти
- 30 років на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени і щадіть ще ніж Вам треба позички, малої чи великої
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.

406 Bathurst St.
Toronto, Ont. M5T 2S6
Tel.: 363-3994

BRANCH OFFICE:

2258 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1N9
Tel. 763-5575

ЧИТАЙТЕ

"МОЛОДУ УКРАЇНУ"

!

ПОШИРЮЙТЕ

ЦЕЙ ЖУРНАЛ

МІЖ

СВОЇМИ РІДНИМИ

!

ЗНАЙОМИМИ

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ" ЖЕРТВУВАЛИ:

Павло Кирницький, Англія	25.48
На нев'янучий вінок у першу річницю смерті св. п.	
Олексія Гавrilовича Тимошенка складають Василь і Лідмила Неліпа	25.00
На нев'янучий вінок у першу річницю відходу в вічність тата Олексія Тимошенка складають Володимир і Люся Тимошенко	21.00
Федір Білаш, Missicaga, Онт.	20.00
Василь Шийка, Клівленд, Огайо, США	10.00
Марія Ганін, Філадельфія, США	10.00
Замість квітів на свіжу могилу св. п. Ірини Гандзи (мама Петра Гандзи) складають:	
Володимир і Люся Тимошенко, Рексдейл, Онт.	10.00
Юрій і Таня Головатенко, Missicaga, Онт.	5.00
Андрій і Валя Озимчак, Вайнленд, Онт.	10.00
Анатолій Омельченко, MiMissicaga, Онт.	5.00
Анна Тимошенко, Торонто, Онт., Канада	5.00
Олесь Смолянський, Бетлегем, Пен., США	7.00
Іван Юхименко, Торонто, Онт.	6.00
Микола Моргун, Джексон, США	6.00
Роман Лібер, Торонто, Онт.	6.0
Л. Терещенко, Ріджвуд, США	5.00
Василь Скиба, Чікаго, США	3.00
Іван Доценко, Бофало, США	3.00
Ніна Довгошия, Чікаго, США	2.00
Григорій Шкрабець, Чікаго, Ілл., США	2.00
К. Сімаговська, Ошава, Онт.	2.00
Марія Дяконов - Бойко,	
Марія Дяковна Бойко, Пентінгтон, Б. К.	2.00
Леся Павленко, Філадельфія	2.00
Василь Корженівський, Торонто, Онт.	1.00

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ
ПРИЄДНАЛИ:

Володимир Тимошенко	1
Жертводавцям і прихильникам "Молодої України" щира подяка!	
Ред. і адмін. "М. У."	

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1.

LONDON, ONTARIO

(Pre-mix concrete)

VILLAGE DELI

СМАЧНІ М'ЯСНІ ВИРОВИ

фірми

СЕМИГЕНА

Крамниця на розі вулиць
Бересфорд і Блюр Зах.
в Торонто

Власник

ПЕТРО СТЕПУРА

258 Beresford Ave.
TORONTO, ONT.

ОДУМ НА СТОРІНКАХ "ФОРУМ-У"

Ілюстрований журнал "ФОРУМ" Українського Братського Союзу в числі осінь/зима 1979 р., ч. 43, подав допис про ОДУМ на сім сторінок із чотирнадцятьма фотографіями та ілюстраціями. Там стисло подано історію та працю ОДУМ-у, зокрема ОДУМ-у США і Канади.

Гарно оформленій ілюстрований англомовний журнал "ФОРУМ" часто подає історичні документальні інформації про Україну та українців. Цей журнал рекомендується українській молоді, зокрема англомовним, що цікавляться українством.

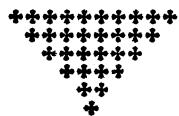
Допис про ОДУМ в журналі "Форум" подав Ол. Пошиваник, реф. преси ОДУМ-у США.

Читайте! Передплатуйте!
Поширяйте!
МОЛОДУ УКРАЇНУ

Ціна 1.00 дол.
в США і Канаді

If not delivered please return to:

МОЛОДА УКРАЇНА
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2



Concrete Forming London Ltd.

LONDON, ONTARIO

(Foundations and floors.)

ROCHESTER FURNITURE CO. LTD.

ТРИ ВЕЛИКІ КРАМНИЦІ
Великий вибір хатніх меблів:
віталень, спалень, ідалень,
холодильники, пральні
машини, електричні і
газові печі, телеві-
зори, радіо.

TORONTO CENTRAL
423 College St. W. - Tel. 364-1434
TORONTO WEST
1121 Dundas St. W. - Tel. 535-1188
MISSISSAUGA
2150 Dundas St. E. - Tel. 276-4390

Е. ДУМИН

пропонує

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
чоловічих, студентських
і хлоп'ячих костюмів
як також різних фасонів
і кольорів
СОРОЧКИ.

550 QUEEN STREET WEST
Toronto, Ontario
Tel.: 364-4726

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

"САМОПОМІЧ"

2351 W. Chicago Ave. — Chicago, Ill. 60622 — Tel.: (312) 489-0520

видає 6% дивіденди на звичайні ощадностеві конта

- Каса "САМОПОМІЧ" видає різні роди сертифікатів від 6.5% до 10% дивіденди
- Каса видає всі роди позик на вигідні умови.

Філії "САМОПОМОЧІ":

На півдні міста:

1923 W. — 51st Street
Chicago, Ill. 60609
Tel.: 476-9435

На північному заході:

5000 Cumberland Road
Chicago, Ill. 60656
Tel.: 625-9830